

досудового розслідування в статтях 294-295-1 глави 24, а не в статті 219 глави 19 КПК України, де безпосередньо й передбачені строки досудового розслідування. На наш погляд, наведені неузгодженості та суперечності у кінцевому результаті негативно впливають як на захист особи, суспільства й держави від кримінальних правопорушень, охорону прав, свобод та законних інтернів учасників кримінального провадження, так і забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування. Таким чином, нагальним питанням є комплексне напрацювання пропозицій з удосконалення кримінального процесуального законодавства України, а також вирішення нового завдання, спрямованого на переосмислення теоретичних і прикладних проблем у частині процесуальних повноважень прокурора щодо реалізації загальних положень досудового розслідування. Адже, з одного боку, нові вимоги прикладного характеру покликані забезпечити ефективну й повну реалізацію прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження, а з іншого – спрямувати діяльність уповноважених службових осіб, у тому числі прокурорів, на повне, швидке й неупереджене розслідування кримінальних правопорушень, неухильне дотримання засад верховенства права і законності. Ми переконані в тому, що напрацювання відповідних шляхів досягнення цього балансу покладено на науку кримінального процесу, оскільки низка запроваджених до КПК України прогресивних положень не в повній мірі вирішують існуючі протягом тривалого часу прогалини і недоліки у правовій регламентації піднятої проблеми.

УДК 343. 1 (477)

Ксенія Андріївна ЩЕТИНА,

курсант 3 курсу факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ

науковий керівник: Віталій Володимирович Романюк,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства, факультет № 1 Харківського університету внутрішніх справ

ДОТРИМАННЯ ЗАКОННОСТІ ЯК ЗАСАДА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Будь-яка сфера людської діяльності підкорюється загальним, найбільш базовим правилам, які, власне, не лише виступають

регуляторами такої діяльності, а й у значній мірі виражають її сутність та зміст. В науці подібні положення у сфері кримінального провадження прийнято найменувати засадами. Вони відображають форму кримінального провадження держави, характеризують його історичний тип, національні традиції, рівень розвитку теоретичної думки та національної культури, панівну ідеологію. З урахуванням міжнародного досвіду у Кримінальному процесуальному кодексі України з'явився окремий розділ, присвячений загальним засадам кримінального провадження. Відповідно до ст. 7 КПК України зміст та форма кримінального провадження повинні відповідати 22 загальним засадам кримінального провадження [1]. Всі вони по своєму важливі для кримінального процесу, але Ю.С. Шемшученко вважає, що окреме місце посідає засада законності. Ми повністю погоджуємось з думкою вченого, бо сутність цієї засади полягає у точному і неухильному виконанні законів усіма, до кого адресовані таїї відводиться центральне місце в конституціях сучасних держав [2]. Існує багато підходів до тлумачення поняття «законність». Її розуміють і як соціальний феномен, елемент надбудови, і як політичне та правове явище, і як правовий режим, метод державного регулювання. Так, М.С. Строгович взагалі вважав, що законність не є принципом кримінального процесу, а виступає універсальним правовим положенням, яке діє у всіх галузях права [3]. На нашу думку, кримінально-процесуальна діяльність невід'ємна від законності. Їх взаємозв'язок виявляється в тому, що кримінальний процес, захищаючи від протиправних посягань суспільний і державний лад, права й законні інтереси осіб, установ, підприємств, організацій; здійснюючи швидке й повне розкриття злочинів, викриття винних і справедливе їх покарання; виховуючи громадян в дусі неухильного додержання законів. роблять законність найважливішою гарантією кримінального провадження. КПК України й Конституція України проголошують законність обов'язковою вимогою, що пред'являється законом до суб'єктів, які мають відповідати вимогам, що пред'являються до них Основним Законом. З урахуванням вищенаведеного, стверджуємо те, що засада законності має фундаментальне значення для кримінального провадження, тому що, остання зобов'язує всіх його суб'єктів неухильно додержуватися вимог Конституції України, Кримінального процесуального кодексу та чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Список використаних джерел: 1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 зі змін. і доповн. (станом на 25.06.2019 р.). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст.88. 2. Козаченко В. Сутність та значення принципу законності у кримінальному процесі України. *Європейські перспективи*. 2014. №3. С.157-161. 3. Беспалько І.Л. Критерії та мета взаємозв'язку системи принципів кримінального процесу України. Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11019/1/Bespalko_194-196.pdf.

УДК 343.12 (477)

Каріна Романівна ЮРЧЕНКО,

курсант 4 курсу факультету №1 Харківського національного університету
внутрішніх справ

науковий керівник: Віталій Володимирович Романюк,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального
процесу та організації досудового слідства, факультет № 1 Харківського
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ ПОНЯТОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Оскільки Кримінальний процесуальний кодекс України не надає визначення терміну «понятий», необхідно звернутися до тлумачного словника, відповідно до якого понятим є особа, запрошена для участі в огляді, обшуку, впізнанні та інших слідчих діях, передбачених кримінально-процесуальним законом. Поняті відіграють вирішальну роль в отриманні важливої інформації про вчинене кримінальне правопорушення, бо вони є незаінтересованими особами у провадженні, показання й оцінка подій від яких, надаються з об'єктивної точки зору. Залучення понятих є гарантією законності та обґрунтованості досудового розслідування, оскільки зменшуються ризики порушення процесуальної форми збирання доказів правоохоронними органами, а також підвищується захист прав учасників кримінального провадження під час слідчих (розшукових) дій. У КПК України поняті відносяться до категорії «інші учасники кримінального провадження». До вичерпного переліку цієї категорії